



# DRUHÁ POLOVICA 20. STOROČIA

Hudobné prejavy každodennosti

# VÝSKUMY VEREJNEJ MIENKY AKO UKAZOVATEĽ HUDOBNEJ PRODUKCIE A JEJ VYUŽITIA.

# VÝSKUMY SPOLOČENSKEJ HUDOBNOSTI

hudobnosť - schopnosť  
adekvátneho vnímania a  
chápania, citového prežívania,  
estetického hodnotenia a  
tvorivého spracovania hudby.

1935 Karel Vetterl - muzikológ, redaktor  
Českého rozhlasu

1938 publikované výsledky

1947 Státní ústav pro výzkum veřejného  
mínění

60. roky ZLATÁ ÉRA

Kasan + Karbusický

- roztrúsené výskumy

2001 Mikuláš Bek

# Vetterlov rozhlasový výskum, 1935

Výskum sa uskutočnil pomocou dotazníkovej akcie na vzorke obyvateľstva z Moravy a Sliezska v roku 1935. Na jeho základe Vetterl určil, že vo vidieckom prostredí bola „vrcholom pôžitku“, ako nazval najpočúvanejší hudobný žáner, dychová a vojenská hudba. Štúdia je tak primárne zameraná na kritiku „lidového posluchača“ a toho, čo a ako by mal počúvať.



# DISKURZ AUTENTICITY



- 19. str. záujem o zachovávanie starších kultúrnych prejavov
- autenticita = starobylosť, povodnosť,
- subjektívne estetické hodnotenie
- národospicami vybrané prejavy
- zakonzervovanie, zastavený prirodzený vývoj javu
- ľudová kultúra ako kult, už nezodpovedala prirodzeným požiadavkám a podmienkam doby
- vznik folklórneho hnutia - folklórnych kolektívov
- nepatrila sem dychová hudba

„Které hudbě dáváte přednost: vážné, dechové nebo jazzu?“

Odpovědi:	Vážné %	Dechové %	Jazzu %	Nevím %
Celá veřejnost . . . . .	25	63	16	8
Muži . . . . .	28	65	14	7
Ženy . . . . .	21	61	17	10
Věkové skupiny:				
18—29 r. . . . .	21	53	35	6
30—49 r. . . . .	26	65	14	8
50 r.— . . . . .	26	67	6	11
Dělníci . . . . .	16	69	16	9
Úředníci . . . . .	46	46	22	7
Zemědělci . . . . .	15	74	7	11
Ostatní samostatní . . . . .	42	52	16	5

VÝSKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ, 1947

# SOCIALISTICKÁ KULÚRNA POLITIKA (1948 - 1989)

- všetci sú si rovní, absencia slobody, masová spoločná kultúra
- emigrácia občanov
- vnútorná emigrácia - „navenek spolupracovať, alebo alespoň nedělat problémy, a uvnitř si myslet svoje.“
- angažovaná kultúra socialistická formou i obsahom
- LŠU (Lidové školy umění)= lidušky
- vznik a podpora folklórne hnutie
- špecifické požiadavky na folklór a hudbu



# Socialistická kultúrna politika

Folklór na moravskom Slovácku tak žil v dvoch rovinách

- ako folklorizmus - teda v pestovanej forme predvádzaný ostatným ako autentický starobylý tradičný folklór, v podobách folklórnych súborov, cimbalových a hudeckých zostavách pri umelo vytvorených nových príležitostiach
- a ako skutočný autentický folklór pri zvykosloví (hody, fašiangy a pod.), sprevádzaný najmä dychovou hudbou.





# K+K VÝSKUMY

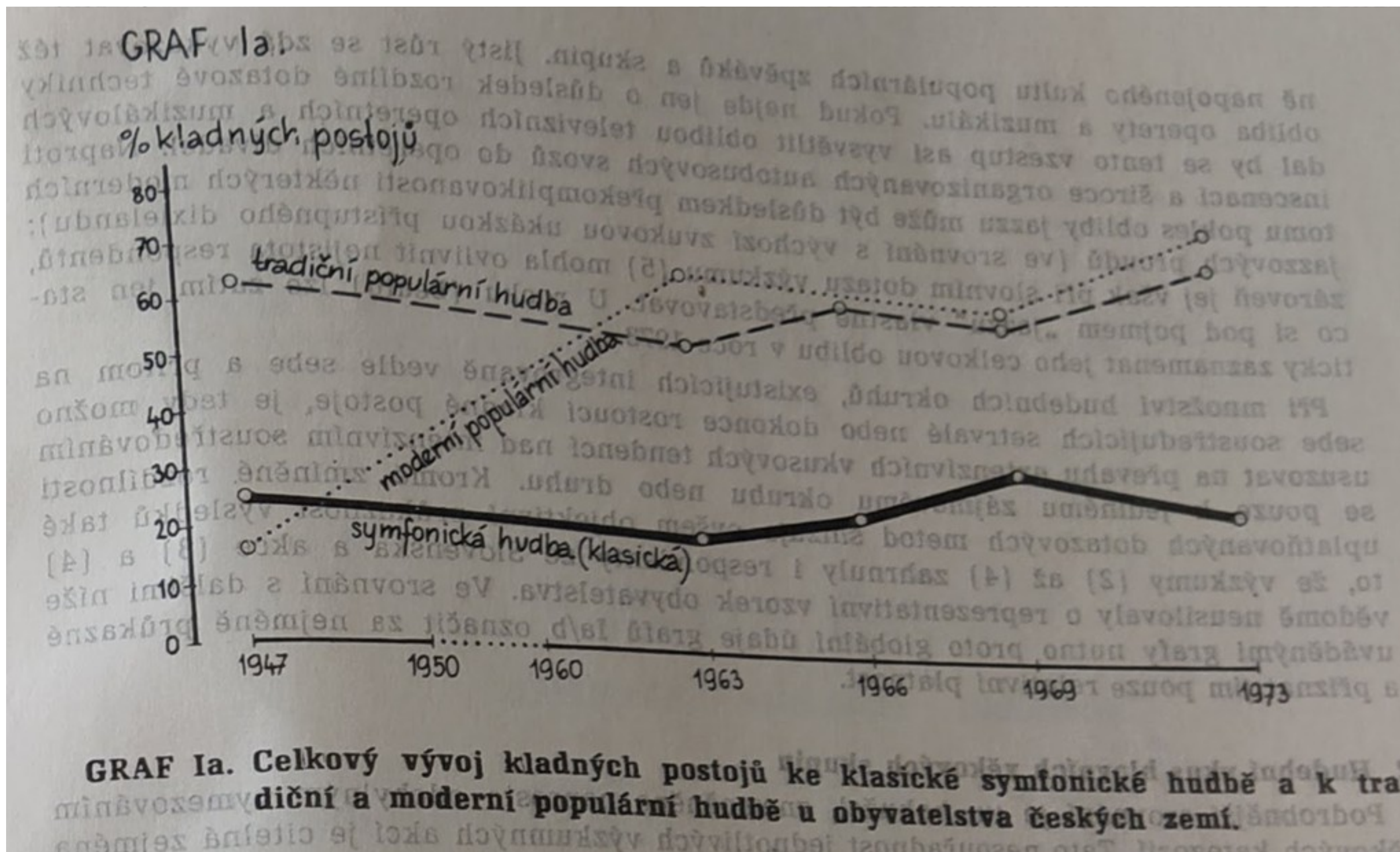
Vladimír Karbusický

Jaroslav Kasan

3 výskumy v 60. rokoch 20. storočia

Politický režim si uvedomoval silu hudby a takisto to, že nech sa snaží akokoľvek, nedokáže zabrániť jej prenikaniu zo zahraničia a dostať ju pod kontrolu. Preto podporoval snahu výskumov hudobnosti aby zmapoval hudobné správanie obyvateľstva a prispobil “svoju” hudbu ich požiadavkam.

# K+K VÝSKUMY



# ROZTRÚSENÉ VÝSKUMY

- demonštrujú posobenie roznej hudobnej produkcie - ako jej samotnú existenciu, tak postoj poslucháčov i spoločnosti
- V. Příkryl: Předvýzkum hudebnosti posluchaču pedagogické fakulty (Bulletin pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Olomouc, 1969)
- F. Rohánek: Hudebnost dnešní dospívající mládeže (Sborník pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Olomouc 1969, č. 2)
- L. Hrdý: Kolik Pražanu navštěvuje koncerty umělecké hudby? (Hudební rozhledy 1973, č.7)
- L. Hrdý: Mladí lidé a koncerty (Opus musicum 1974, č.8)
- L. Hrdý: Sociální aktivace a determinace v tvorbě, interpretaci a recepci uměleckého díla (Hudební věda, 1975, č. 3)





# POPULÁRNA HUDBA V 2. POL. 20. STOROČIA



# 50. roky

- vplyv zahraničnej populárnej hudby, tzv. jazzu
- romantické texty
- tango na Slovensku, lidovka v Česku
- kaviarne, rozhlasové vysielanie, film

# 60. roky

divadlá malých forem - SEMAFOR, ROKOKO, Divadlo na Zábradlí, Večerní Brno, plzeňská Alfa

---> televízia

Vudčí scénou byl v této oblasti Semafor, kterému šlapalo na paty Rokoko s hvězdami moderního popu - Waldemarem Matuškou, Evou Pilarovou, Martou Kubišovou, Helenou Vondráčkovou, Václavem Neckářem a řadou dalších.

- spevácke prehliadky a súťaže (Bratislavská lýra - [https://cs.wikipedia.org/wiki/Bratislavsk%C3%A1\\_lyra](https://cs.wikipedia.org/wiki/Bratislavsk%C3%A1_lyra) )
- Vznikla štátna agentúra pre výjazdy umelcov do zahraničia (PRAGOKONCERT, Slovkoncert)

60. roky



# 70. roky normalizácia

- spät do 50. rokov
- bezstarotná šťastná hudba
- Moravanka





# 80. roky

S prvními projevy hudební nové vlny v zemích českých se setkáváme v závěru 70. let., boom stylu nastal v období 1982-83.

rocková hudba

disco



# 80. roky

cover verzie

- prijímanie zahraničnej hudby v prispôbenej verzii



# 80. roky

Ľudová hudba ako  
vývozný artikel do  
zahranicia



**ONDŘEJ DANIEL**

90. roky

**Ušima střední třídy:  
Mládež, hudba a  
třída v českém  
postsocialismu**

29. 11. 2023  
14:00  
J31

Přednáška se koná v rámci předmětu  
HUDEBNÍ PROJEVY KAŽDODENNOSTI,  
ale zváni jsou i ostatní studenti.



# DOKUMENTÁRNÝ SERIÁL O POPULÁRNEJ HUDBE V ČESKOSLOVENSKU

**BIGBÍT (1998 - 2000)**

[HTTPS://WWW.CESKATELEVIZE.CZ/PORADY/878771-BIGBIT/](https://www.ceskatelevize.cz/porady/878771-bigbit/)

**POPSTORY 2016**

[HTTPS://WWW.CESKATELEVIZE.CZ/PORADY/11066934013-POPSTORY/](https://www.ceskatelevize.cz/porady/11066934013-popstory/)